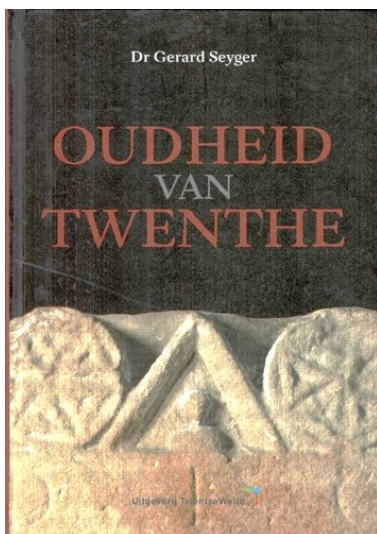

Boekennieuws

Jan Deckwitz

Titel : Oudheid van Twenthe
Auteur : Dr. Gerard Seyger
ISBN : 9789071517242
Aantal blz. : 592
Uitgever : Twentse Welle, Enschede

Hoe oud is Twente, hoe is het ontstaan en door wie en wat is de begrenzing van dit gebied ontstaan? Om hier achter te komen moet je over informatie beschikken dat in het verleden is vastgelegd. De eerste geschreven bronnen over Twente vind je in de "Annalen" van Tacitus (AD 56-117), een Romeins politicus en geschiedschrijver. Van vóór zijn tijd vind je nauwelijks geschreven bronnen en moet je het hoofdzakelijk hebben van vondsten, die vervolgens moeten worden geanalyseerd en gedateerd. Door de eeuwen heen hebben velen hieraan bijgedragen waardoor het nodige bekend is geworden. De schrijver van het hier besproken boek, Gerard Seyger, geeft een overzicht van gebeurtenissen, mogelijke bronnen en heeft mede aan de hand hiervan de ontwikkeling van Twente vastgelegd.

Het boek is te beschouwen als een "soort encyclopedie" met een uitgebreide toelichting. Het is ingedeeld in 15 kenmerkende perioden, geen jaartallen dus. Het begint bij de Romeinen en Germanen, vervolgt met de Merovingers en de vroege Middeleeuwen, de Kerstening, Missionarissen, enzovoort. Hierdoor zijn gemakkelijk verbanden aan te geven, die in hoofdstukken zijn uitgewerkt. Een verband met Twente komt regelmatig terug. Genuanceerd, en min of meer chronologisch gaat Seyger in op gebeurtenissen en vondsten en geeft hierbij gedetailleerd relaties met verwijzingen aan. Waar hij niet ingaat op specifieke zaken, worden deze per bladzijde genoemd en met noten toegelicht of wordt naar bronnen verwezen. Deze noten en bronverwijzingen vind je dan op dezelfde bladzijde terug.

Over de Romeinse periode is relatief veel bekend en beschreven, de Romeinen beheersten het gebied beneden de grote rivieren. Toen ze op veroveringstochten gingen boven de rivieren kwamen ze in contact met andere volken. Ze drukten hun stempel op hun doen en laten en eisten onderhorigheid af. Zowel vrijwillig als verplicht werden de volken geconfronteerd met deelname in de Romeinse legers en veroveringstochten. De "rode draad" hierin is de relatie tot het landgebied dat tot Twente wordt gerekend.

Het boek vervolgt met de vroege middeleeuwen en de Merovingers, waarbij wordt ingegaan op de ontwikkeling van de infrastructuur, steden, de waterwegen en de hieruit volgende tollens, religie, offers, doodsrutuelen, taalontwikkeling, organisatie, en het documenteren. Machtontwikkeling en het ontstaan van machtsverhoudingen en bezitsdrang worden toegelicht. Ook wordt hierbij verwezen naar bijzondere vondsten.

De kerstening en de Angelsaksische missionarissen,

met hun invloed op de bevolking worden nader beschreven, alsook de betrekkingen tot macht, koningen en keizers, de invloed op landhervorming, regels en wetgeving waarmee het volk moet leren leven. Al deze gebeurtenissen staan vooral in het teken van de ontwikkeling van Twente, een landsdeel waarop steeds meer de nadruk wordt gelegd. Vanaf de tiende eeuw is dan al veel bekend en wordt genuanceerd ingegaan op infrastructuur, plaatsnamen, en registratie van goederen. Tot slot komt de gouwontwikkeling en het graafschap van Twente aan de orde met markerechten en buurtschapsontwikkeling.

Zoals gesteld is de verhaallijn van het boek grotendeels chronologisch, maar door de vele details raak je gemakkelijk het overzicht kwijt.

Ook oogt het boek wat saai door zeer beperkt gebruik van lettertypen, weinig foto's of tekeningen. Bij beschrijving van gebieden en volksbewegingen kunnen kaarten ondersteunend zijn. Die vind je in het geheel niet in het boek. Al met al is het boek zeer informatief met veel details en een zeer goede bronverwijzing. Tijdens het lezen ben je voortdurend geneigd het internet te raadplegen voor aanvullende informatie.

Wat er over Borne is vermeld? Volgens het namenregister, achter in het boek, worden Borne en zijn buurtschappen 55 keer aangehaald, met een verwijzing naar bladzijden. Als je het leuk vindt, kun je hier beginnen met het doorspitten van het boek.

Binnen de Heemkundevereniging Borne zijn ruim dertig exemplaren van het boek verspreid; mogelijk is het bij een van de leden te raadplegen. Ook in het HIP kun je het boek lenen. Naar mijn mening is het boek voor liefhebbers van de Twentse geschiedenis een aanrader!.